

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2024

Jako každý měsíc Vám přinášíme nejnovější zprávy z české a evropské regulace finančních institucí, nyní za duben 2024. Novinky jako vždy rozdělujeme podle příslušných regulovaných sektorů.

EVROPSKÁ UNIE

Kapitálové trhy

09/04: ESMA - První report o trzích EU s obchody zajišťujícími financování - ESMA nedávno zveřejnila svůj první [report](#) o trzích EU s obchody zajišťujícími financování (SFT), který nabízí komplexní pohled na situaci na základě údajů nahlášených účastníky trhu. Cílem reportu je podpořit cíl orgánu ESMA v oblasti finanční stability tím, že sleduje vývoj na repo trhu a poskytuje klíčové rizikové ukazatele pro jeho rámec monitorování obchody zajišťující financování. Mezi hlavní zjištění reportu patří mj:

- 1. Přehled trhů SFT: Celková nesplacená expozice SFT činila v září 2023 9,8 bilionu EUR. Většinu tvořily repo obchody ve výši 6,7 bilionu EUR (68 %), dále půjčky cenných papírů ve výši 2,3 bilionu EUR (23 %), zpětný odkup ve výši 743 miliard EUR (8 %) a maržové půjčky ve výši 124 miliard EUR (1 %);
- 2. Účastníci repo trhu: Na repo trzích dominují banky, na které připadá 52 % objemu repo obchodů. Jsou soustředěny především v několika jurisdikcích EHP, přičemž Francie jako hlavní sídlo drží významný podíl na repo půjčkách i úvěrech v EHP;
- 3. Přeshraniční vazby: Přibližně 41 % sledovaných repo obchodů se uskutečnilo mezi protistranami z EHP, což svědčí o silných přeshraničních vazbách. Pozoruhodné jsou silné vazby se Spojeným královstvím, kde dochází k významným objemům repo půjček mezi subjekty z EHP a Spojeného království, a
- 4. Zúčtování a vypořádání: Většina (61 %) repo obchodů zůstává nezúčtována a většina se zpracovává dvoustranně. Pouze malá část (6 %) je spravována třetí stranou;
- 5. Použití zajištění repo obchodů: Vládní dluhopisy jsou primárním zajištěním používaným v repo obchodech. V segmentu s clearingem se používají převážně státní dluhopisy EHP, zatímco segment bez clearingem vykazuje o něco větší heterogenitu zajištění.

Investiční společnosti a investiční fondy

11/04: Pokyny k použití skupinového kapitálového testu pro skupiny investičních podniků - EBA vydala [finální pokyny](#) k uplatňování skupinového kapitálového testu pro skupiny investičních podniků. Cílem těchto pokynů je sjednotit uplatňování skupinového kapitálového testu v celé EU a podpořit tak rovné podmínky. Mezi hlavní aspekty pokynů patří:

- 1. Harmonizovaná kritéria: Pokyny zavádějí jednotná kritéria, která řeší stávající rozdílnost při uplatňování skupinového kapitálového testu a zajišťují konzistentnost;
- 2. Kritéria hodnocení: Příslušné orgány posoudí jednoduchost struktury skupiny a riziko, které

představuje pro klienty a trh. Zjednodušené posouzení se předpokládá u skupin zahrnujících malé a vzájemně nepropojené investiční podniky;

- 3. Kvantitativní a kvalitativní kritéria: Kvantitativní (např. počet podniků a úrovně v rámci skupiny) i kvalitativní (např. jasná vlastnická struktura) kritéria jsou uvedena v pokynech; a
- 4. Metodika pro podniky ze třetích zemí: Pokyny poskytují příslušným orgánům metodiku pro posuzování přiměřenosti požadavků na vlastní zdroje podniků ze třetích zemí, které jsou součástí skupin v EU.

Vypracování těchto obecných pokynů spadá do mandátu EBA k zajištění jednotných postupů dohledu v rámci EU a jednotného uplatňování práva Unie. Skupinový kapitálový test je popsán v nařízení (EU) [2019/2033](#), přičemž kritéria pro jeho použití jsou uvedena v čl. 8 odst. 1 a 4 tohoto nařízení.

13/03: EBA - Konečný návrh technických norem pro vyřizování stížností emitentů tokenů vázaných na aktiva - EBA zveřejnila konečný návrh regulačních technických norem (RTS), v nichž jsou popsány požadavky, vzory a postupy pro vyřizování stížností obdržených od emitentů tokenů vázaných na aktiva (ART). Tyto RTS, vypracované ve spolupráci s ESMA, naplňují mandát vyplývající z nařízení o trzích s kryptoaktivy (MiCAR). Zahrnují aspekty, jako je politika a funkce správy stížností, poskytování informací držitelům ART, postupy šetření a sdělování výsledků šetření. V návaznosti na veřejnou konzultaci provedla EBA cílené změny, aby zvýšila přehlednost a více se přizpůsobila RTS od ESMA o vyřizování stížností poskytovatelů služeb v oblasti kryptoaktiv. Tyto návrhy RTS, které jsou nařizeny čl. 31 odst. 5 nařízení MiCAR, vstoupí v platnost dvacet dní po zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie.

Banky

09/04: EBA - Pokyny k opětovnému předkládání historických údajů v rámci vykazování EBA - EBA vydala [finální pokyny](#) k opětovnému předkládání historických údajů v rámci vykazování EBA. Tyto pokyny zavádějí standardizovaný přístup finančních institucí k opravě chyb, nepřesností nebo změn ve vykazovaných údajích, který je v souladu s rámcem pro vykazování v oblasti dohledu a řešení problémů vypracovaným EBA. Mezi klíčové body pokynů patří:

- 1. Obecný přístup: Cílem pokynů je minimalizovat potřebu opětovného předkládání historických údajů, přičemž se klade důraz na opravy k aktuálnímu datu vykazování a na historické údaje k minulým referenčním datům, které obvykle zahrnují alespoň jeden kalendářní rok;
- 2. Výjimky: Jsou uvedeny jasné okolnosti, za kterých nemusí být opětovné předložení nutné;
- 3. Důležitost: Důraz je kladen na zajištění konzistentnosti a kvality údajů, což je přínosem pro příslušné orgány, orgány příslušné k řešení krize a EBA;
- 4. Integrace zpětné vazby: Zpětná vazba získaná během veřejné konzultace byla do pokynů zapracována, což vedlo k jejich vyjasnění a úpravám. Zejména byl upřesněn požadavek na přesnost měnových údajů v pravidlech pro předkládání údajů orgánu EBA.

ČESKÁ REPUBLIKA

Regulace napříč odvětvími

29/04: Vláda České republiky - Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s implementací předpisů Evropské unie v oblasti digitálních financí a financování

udržitelosti - Vláda nyní projednává [návrh](#) zákona, který má být přijat v souvislosti s implementací předpisů Evropské unie v oblasti digitálních financí a financování udržitelnosti. Návrh zákona navazuje na zákon o digitálních financích tím, že transponuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) [2022/2556](#) ze dne 14. prosince 2022, pokud jde o digitální provozní odolnost finančního sektoru. Návrh rovněž implementuje evropské [nařízení o zelených dluhopisech](#).

AML

02/04: FAÚ - Modelové případy výkladu pojmu „klient“ - Na základě konzultací s Českou národní bankou vydal Finanční analytický úřad (FAÚ) obecné [stanovisko](#) včetně modelových případů, které má objasnit výklad pojmu „klient“ při poskytování některých bankovních služeb.

Analýza toho, zda lze určité osoby považovat za osoby jednající jménem klienta, a jejich identifikace je demonstrována na následujících případech:

- 1. zaměstnanec banky (v roli respondenční instituce) přistupující ke korespondenčnímu účtu jiné banky (v roli korespondenční instituce);
- 2. zaměstnanec právnické osoby, v jejíž prospěch bylo vydáno povolení klienta banky k inkasu na vrub tohoto klienta;
- 3. zaměstnanec právnické osoby, v jejíž prospěch bylo vydáno povolení klienta banky k provádění instrukcí typu MT101 prostřednictvím SWIFTu na vrub tohoto klienta;
- 4. beneficiant jako právnická osoba, potažmo její zaměstnanec, který není klientem banky, ale v jehož prospěch má být bankou poskytnuto plnění z vystavené bankovní záruky, kdy beneficiant požádal o plnění dle podmínek záruky;
- 5. příkazce jako právnická osoba, potažmo její zaměstnanec, který není klientem banky, ale který podává bance příkaz k výplatě z exportního akreditivu beneficiantovi napřímo bez prostřednictví vystavující banky, a
- 6. zaměstnanec, která má platební terminál za účelem přijímání platebních karet, zadávající do platebního terminálu výši částky v závislosti na ceně zboží, kterou požaduje strhnout z platebního účtu klienta banky.

MAĎARSKO

10/04: Nový zákon o trhu s kryptoaktivy - Maďarsko přizpůsobuje regulaci kryptoaktiv pravidlům EU - Nový maďarský zákon uvádí vnitrostátní právní rámec do souladu s nařízením EU č. 2023/1114 o trzích s kryptoaktivy (MiCA) a zahrnuje vydávání, nabízení a obchodování s kryptoaktivy, jakož i dohled nad poskytovateli služeb v oblasti kryptoaktiv a sankce za ně. Nový zákon rovněž mění další maďarské zákony týkající se finančního sektoru, jako jsou zákony o úvěrových institucích, investičních podnicích, systémech kolektivního investování, platebních službách a ochraně spotřebitele, aby se přizpůsobily novým pravidlům a definicím kryptoaktiv a kryptoaktivních služeb.

POLSKO

Polský Nejvyšší soud zodpověděl klíčové otázky týkající se zápůjček ve švýcarských francích - Polský Nejvyšší soud vydal důležitá rozhodnutí týkající se zápůjček ve švýcarských francích. Usnesení Nejvyššího soudu se zabývalo několika klíčovými otázkami, včetně zakázaných smluvních ustanovení ve smlouvách o zápůjčce. Soud uvedl, že pokud jsou zakázané konverzní doložky odstraněny, nemůže smlouva zůstat v platnosti, pokud ostatní prvky smlouvy nejsou dostatečné pro určení práv a povinností stran. Rovněž bylo zdůrazněno, že k počátku běhu promlčecí lhůty pro

nároky banky na vrácení částek vyplacených na základě zápůjčky dochází až poté, co dlužník zpochybní, zda je ustanoveními smlouvy vázán. Soud dále uvedl, že žádná ze stran nemůže požadovat odměnu za použití kapitálu v době od poskytnutí neoprávněného plnění do doby prodlení s jeho vrácením. Usnesení Nejvyššího soudu vyvolalo rozsáhlou diskusi v právnické obci a připomínky Asociace polských bank.

Mgr. Ondřej Havlíček, LL.M.

JUDr. Kristýna Tupá, Ph.D., LL.M.

Mgr. Martin Svoboda

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

[Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizační složka](#)

Jindřišská 937/16
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 996 500

e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu

Další články:

- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)